

Savonian linjaus avoimista tutkimusaineistoista, tutkimusmenetelmistä ja tutkimusinfrastruktuureista

Päivitys hyväksytty TKI-johtoryhmässä 4.6.2026

Savonia-ammattikorkeakoulussa kannustetaan avaamaan tutkimusaineistoja ja tutkimusmenetelmiä avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisten linjausten mukaisesti. Tutkimusaineistojen kuvailutiedot ovat avoimesti saatavilla Savonian verkkosivuilla. Savonian merkittävimmät tutkimusinfrastruktuurit kuvaillaan tutkimustietovarantoon.

Tutkimusaineistojen ja menetelmien avaamisessa ja hallinnassa noudatetaan aina hyvää aineistohallintatapaa, tutkimuseettisiä ohjeita sekä lainsäädäntöä ja sopimuksia.

Tietosuojasta ja tietoturvasta on huolehdittava huolellisesti. Henkilötietojen ja muun arkaluontoisen aineiston käsittely ja säilyttäminen on otettava huomioon aineistohallintasuunnitelmassa.

1 Tutkimusaineistot ja -menetelmät

Hankkeen käynnistämisen yhteydessä tehdään aineistohallintasuunnitelma, jossa määritellään tutkimusaineiston elinkaari ja käyttöoikeudet. Tähän sisältyvät tutkimusdatan kerääminen, käsittely, omistajuus ja käyttöoikeudet, säilytys, julkaiseminen, uudelleenkäyttö sekä tuhoaminen. Vastuut ja resurssit sovitaan. Hankkeissa vastuu on projektipäälliköillä. Aineistohallintasuunnitelma tehdään Savonian aineistohallintatyökalulla.

Tutkimusaineiston kuvailutiedot ovat aina julkisia ja helposti saavutettavissa. Kuvailutiedoista selviävät tutkimusaineiston jatkokäyttömahdollisuudet ja oikeuksien omistaja. Tutkimusaineiston tekijät tulee aina mainita. Kuvailutietoa tutkimusaineistosta voidaan siirtää rajapintojen kautta myös kansallisiin palveluihin, kuten tutkimustietovarantoon. Kuvailusta vastaa tutkimusaineiston kerännyt taho ja kuvailu tehdään Savonian hankehallintatyökalulla.

Tutkimusaineistojen ja -menetelmien kaupallinen hyödyntäminen ja siihen liittyvien oikeuksien suojaaminen huomioidaan avoimuuden periaatteita toteutettaessa. Avoin tutkimusaineisto tai tutkimusmenetelmä lisensoidaan aina avoimeksi. Avoin tutkimusdata voidaan tallentaa Fairdata-periaatteita noudattaen tutkimusdatan säilytyspalvelu IDAan. Muutoin tutkimusdata säilytetään suljetulla SavoniaData – levyasemalla Savoniassa.

Savoniassa toimiva avoin TKI-työryhmä huolehtii tutkimusaineistojen ja tutkimusmenetelmien avaamisen kehittämisestä ja henkilöstön koulutuksesta.

Tukea saa avoimen tieteen ja tutkimuksen vastuuhenkilöiltä.

2 Tutkimusinfrastruktuurit

Tutkimusinfrastruktuurit tukevat Savoniassa tehtävää soveltavaa tutkimusta. Merkittävimmät tutkimusinfrastruktuurit on kuvattu tutkimustietovarantoon. Savonian periaatteena on pitää tutkimusinfrastruktuurien käyttöaste korkealla ja Savonia tarjoaa osan tutkimusinfrastruktuureistaan myös tutkimusyhteistyöhön.

Tutkimusinfrastruktuurien avulla tuotetut tutkimusaineistot kuvaillaan ja kuvailutiedot ovat avoimesti nähtävillä Savonian verkkosivuilla.

Savonian kirjaston aineistot on kuvailtu kirjastojen, arkistojen ja museoiden yhteiseen tietokantaan Finnaan. Savoniassa tuotetut julkaisut ja opinnäytetyöt ovat saatavissa ammattikorkeakoulujen yhteisessä julkaisuarkistossa Theseuksessa. Julkaisut ja opinnäytetyöt kannustetaan lisensoimaan avoimiksi jolloin jatkokäyttö on mahdollista. Molemmissa tietokannoissa on avoin rajapinta ja kuvailutiedot ovat avoimesti käytettävissä.

Tässä linjauksessa on huomioitu seuraava avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen linjaus:

Avoimen tieteen koordinaatio. Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2023.
Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2021–2025. Osalinjaukset 1 (Tutkimusdatan avoin saatavuus) ja 2 (Tutkimusmenetelmien ja -infrastruktuurien avoin saatavuus). Vastuullisen tieteen julkaisusarja 2:2023.